

ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Данків І. В.,

*магістрантка Педагогічного університету
імені Комісії національної освіти в Кракові*

Николин Л. М.,

студентка IV курсу, «Початкова освіта»

Івано-Франківського коледжу ДВНЗ

*«Прикарпатський національний
університет ім. В. Стефаника»*

Плетеницька Л. С.,

кандидат педагогічних наук, доцент

Прикарпатський національний

університет імені Василя Стефаника

м. Івано-Франківськ, Україна

Анотація. У статті обґрунтовано необхідність застосування інноваційних технологій в освітньому просторі початкової школи, розкрито зміст поняття «інновація», проаналізовано найбільш вживані вчителями початкових класів інноваційні технології на уроках.

Ключові слова: *інновація, технологізація, педагогічна технологія, інтерактивне навчання.*

APPLICATION INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE EDUCATIONAL AREA OF PRIMARY SCHOOL

Dankiv I. V., Krakow, Poland

Nykolyn L. M., Ivano-Frankivsk, Ukraine.

Annotation. The article is devoted to the importance of using innovative technologies in the educational area of primary school. The essence of the concept

of "innovation". Presents the most popular innovative technology used by teachers of primary school.

Keywords: innovation, technologization, educational technology, interactive education.

Розвиток особистості молодшого школяра повинен відбуватися шляхом забезпечення якісної освіти та впровадження інноваційних технологій у навчанні і вихованні — науково - методична проблема, яка є актуальною на сучасному етапі. Нові підходи в організації навчальної діяльності дають змогу ефективно вирішувати завдання творчого розвитку особистості молодшого школяра, підготовки учнів до дорослого життя, формування вміння і бажання вчитися, використовувати набуті знання в майбутньому.

Аналіз психолого-педагогічної літератури свідчить, що на сучасному етапі проблеми інновацій в освіті досліджують такі українські науковці, як К. Бондарева, А. Веремчук, І. Галаган, Р. Гуревич, І. Дичківська, Г. Древаль, І. Зязюн, В. Телянчук, В. Химинець, О. Чупріна та інші.

На сучасному етапі створюється нова педагогіка, характерною ознакою якої є інноваційність — здатність до оновлення, відкритість новому [1, с.7]. У педагогіці поняття “інновація” вживають у кількох значеннях: форма організації інноваційної діяльності; сукупність нових професійних дій педагога, спрямованих на вирішення актуальних проблем виховання і навчання з позицій особистісно-орієнтованої освіти; зміни в освітній практиці; результат інноваційного процесу.

Суттєвою ознакою сучасних інноваційних процесів у сфері навчання і виховання є їх технологізація — неухильне дотримання змісту і послідовності етапів впровадження нововведень. Педагогічна технологія функціонує як наука, що досліджує найраціональніші шляхи навчання, і як система способів, принципів і регулятивів, які застосовують у навчанні, і як реальний процес навчання [1, с. 66].

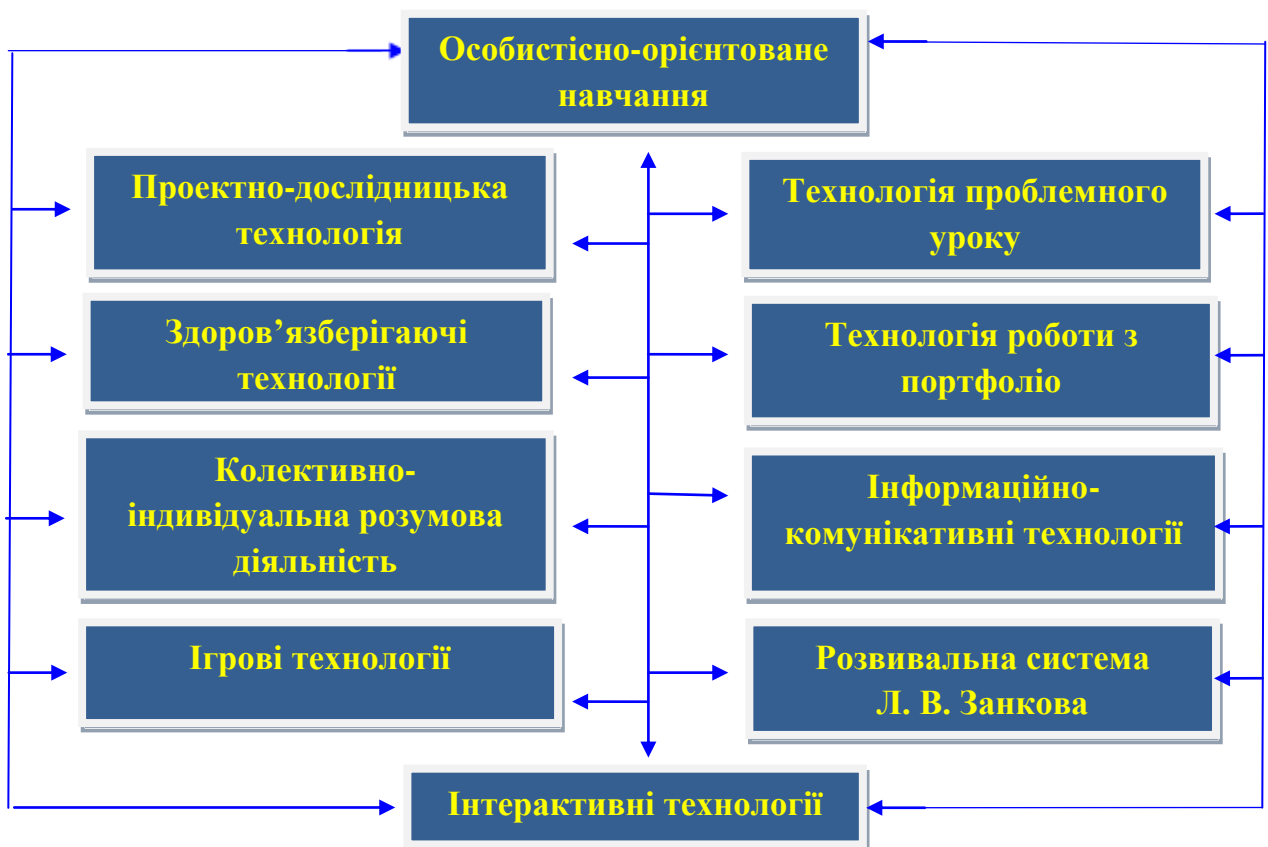
Зміст технології навчання є органічним поєднанням науково обґрунтованого і раціонально відібраного змісту та організаційних форм, які створюють умови для збагачення мотивації, стимулювання активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Розглядаючи організацію інноваційного навчання як діяльність, що має певну структуру, вчені визначили її певні складові компоненти: мотиваційно-цільовий, змістовий, процесуальний, рефлексивно-корекційний. Сучасний вчитель початкових класів повинен володіти широким спектром інноваційних технологій, уміти правильно підібрати і вчасно використовувати.

Ми розробили модель використання інноваційних педагогічних технологій в навчальному процесі початкової школи (схема №1)

Схема №1

Модель взаємообумовленості використання інноваційних педагогічних технологій в навчально-виховному процесі початкової школи

Враховуючи доцільність використання інноваційних технологій в школі, вважаємо, що для студентів спеціальності «Початкова освіта» актуальними для вивчення є такі технології:

– за ставленням до дитини: авторитарні, які засновані на чіткій надмірній регламентації; дидактоцентристські, що центровані на навчанні; особистісно-орієнтовані (гуманно-особистісні, технології співробітництва, технології вільного виховання);

– за орієнтацією на особистісні структури: інформаційні, що полягають у формуванні знань, умінь, навичок; операційні, що забезпечують формування способів розумових дій; емоційно-художні й емоційно-моральні, спрямовані на формування сфери естетичних і моральних відносин; технології саморозвитку, що полягають у формуванні самоуправляючих механізмів особистості; евристичні, за допомогою яких розвиваються творчі здібності; прикладні технології для формування дієво-практичної сфери.

Педагоги-практики розробляють авторські методики, які поєднують у різних варіантах елементи апробованих технологій, які зорієнтовані на реалізацію змісту і досягнення мети різнорівневого і різнопрофільного навчання. Використання інноваційних технологій, зокрема технології інтерактивного навчання, значною мірою підвищує ефективність навчального процесу в школі, сприяє високому інтелектуальному розвитку учнів, забезпечує оволодіння ними навичками саморозвитку особистості, можливістю думати, творити.

Відомо, що педагоги дотримуються стандартної структури інтерактивного уроку, який включає п'ять елементів: мотивація діяльності; оголошення, представлення теми та очікування навчальних результатів; надання необхідної інформації; інтерактивна вправа, завдання – основна частина заняття; підбиття підсумків, оцінювання результатів уроку [4, с. 82].

Організація інтерактивного навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій на основі ІКТ, використання рольових ігор, створення проблемних ситуацій.

Ми апробували варіанти використання інноваційних технологій на інтерактивних уроках в початковій школі (табл. 1).

Табл.1

Використання інноваційних технологій на інтерактивних уроках в четвертому класі

Інноваційні технології	Тема уроку	Можливі методи роботи на уроці
Особистісно-орієнтовані	«Таблиці додавання й віднімання числа n» «Задачі на одночасний рух двох тіл в різних напрямках»	«Мікрофон», "Коло ідей"
Інтеграційні	«Різноманітність живих організмів. Значення рослин у природі та житті людей. Види рослин»	Дидактична гра «екскурсія в природу», інтерактивний метод «Дослідження»
Колективної дії	«Творча робота над задачею»	інтерактивний метод «Мозкова атака», «Два , чотири – всі разом»
Інформаційні	«Споріднені слова», «Знаходження числа за величиною його дробу»	Мультимедійна презентація, технологія «Незакінчені речення», «Обчислення ланцюжком»
Розвивальні	«Природа жива і нежива» «Складені задачі з величинами: шлях, швидкість руху, час руху»	інтерактивний метод «Прес», «Карусель», «Навчаючи-учусь»

В результаті організації навчання із застосуванням інноваційних технологій у класі створюється атмосфера взаємодії, співробітництва, що дає змогу вчителю стати справжнім лідером дитячого колективу та водночас розвинути бажання в учнів до знань. Суспільство, яке дбає про своє майбутнє, має усвідомити величезні можливості, принесені інноваційними технологіями, та навчитися їх застосовувати, передусім, в освітньому просторі дошкільних закладів, шкіл, позашкільних установ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : [навч. пос.] / І. М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 218 с.
2. Плетеницька Л. С. Використання різнорівневих завдань в процесі викладання освітньої галузі «Математика» в початкових класах // Компетентнісний підхід у сучасній початковій освіті: досвід і перспективи [колективна монографія] / За загальною редакцією професора Н. І. Луцан. – Івано-Франківськ; НАІР, 2015. – 236 с.
3. Плетеницька Л. С. Формування предметних математичних компетенцій учнів початкових класів в процесі виконання комплексних комбінованих робіт / Л. Плетеницька // Компетентнісний підхід у сучасній початковій освіті: досвід і перспективи [колективна монографія] / За загальною редакцією професора Н. І. Луцан. – Івано-Франківськ; НАІР, 2015. – 236 с.
4. Пометун О. І. Інтерактивні технології навчання: [методичний посібник] / О.І. Пометун та ін. – Умань, 2003. – 68 с.
5. Тарадюк Н. В. Інноваційні технології: креативно-виховний аспект : монографія / Н. В. Тарадюк, О. П. Панасюк. – Луцьк : Твердиня, 2009. – 164 с.